

Onderwerp Stand van zaken aanpak problematische jeugdgroepen

Steller L.T. Rozema



De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 61 95 Bijlage(n) -

Ons kenmerk 6460666

Datum 19 juli 2017 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In de raadscommissie Financiën en Veiligheid van 17 mei 2017 hebben wij toegezegd uw raad te informeren over de stand van zaken omtrent de aanpak problematische jeugdgroepen. In deze brief gaan wij nader in op het ontstaan, de veranderingen en de resultaten van de aanpak tot nu toe.

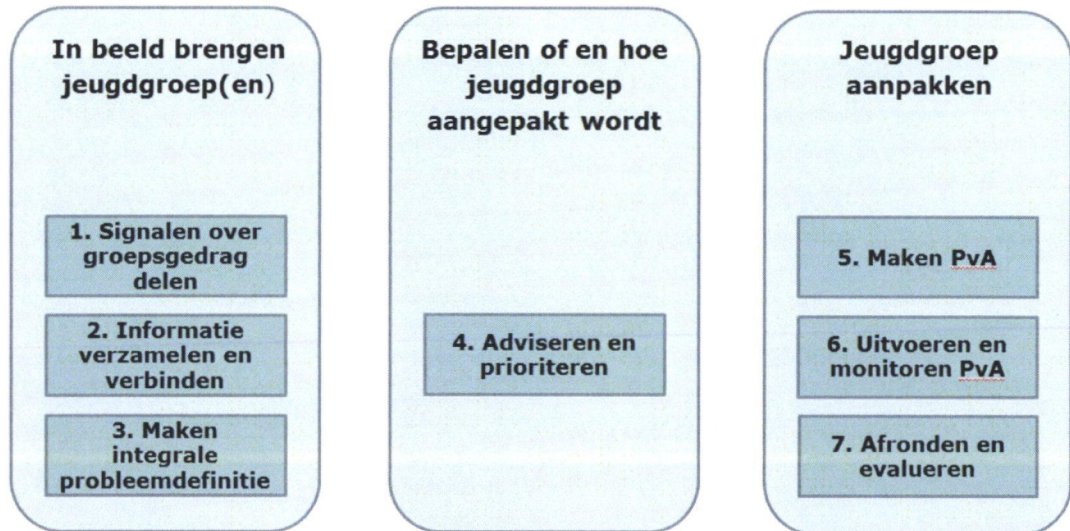
Ontstaan aanpak problematische jeugdgroepen

De aanpak problematische jeugdgroepen komt voort uit de Paraat-aanpak, een persoonsgerichte methodiek bedoeld om overlastveroorzakers uit de anonimiteit te halen in combinatie met het aanbieden van hulpverlening op maat. Deze aanpak is in 2012 geëvalueerd en heeft geleid tot de vernieuwde aanpak problematische jeugdgroepen waarover wij uw raad per brief met kenmerk OS12.3027255 hebben geïnformeerd.

Vanwege het invoeren van het gebiedsgericht werken, de WIJ-teams, het landelijke 7-stappen model problematische jeugdgroepen en de per 1 januari 2017 ingevoerde groepsscan van de politie heeft in juni 2016 een actualisatie van deze vernieuwde aanpak plaatsgevonden.

Aanpak problematische jeugdgroepen

Het landelijke 7-stappen model is een richtlijn voor gemeenten over het in beeld brengen en aanpakken van jeugdgroepen in zeven praktische stappen. In de stad Groningen werken wij ten aanzien van problematische jeugdgroepen sinds januari 2017 volgens dit model. Het model ziet er als volgt uit:



De uitvoering van het model vindt plaats binnen een juridisch kader. Dit waarborgt dat de uitvoering volgens wettelijke regels ten aanzien van . privacy en gegevensverwerking plaats vindt.

Voordelen van het gebruik van het model zijn:

- Het versterkt de regierol van de gemeente en verheldert de taken en verantwoordelijkheden van ketenpartners.
- Prioritering, bijstelling en monitoring van de aanpak verloopt volgens een vast proces en vindt in de lokale vierhoek (lokale driehoek aangevuld met de wethouder jeugdbeleid) plaats.
- Het levert een integraal breed gedeeld beeld op van de problematiek van jeugdgroepen doordat dit beeld samen met de ketenpartners opgesteld is.
- De focus ligt op groepsgedrag en groepsdynamiek binnen de groep in plaats van op de groep als geheel.
- Er komt niet meer, maar betere informatie beschikbaar over de jeugdgroepen en over de individuele jongere binnen de groep.

Invoering groepsscan

Een belangrijk onderdeel van het 7-stappen model is de groepsscan. De politie kan deze voor een groot deel geautomatiseerde scan op elk gewenst moment opmaken. De groepsscan is een zuiver politie-instrument. De scan koppelt informatie van de wijkagent over specifieke jongeren aan de informatie van landelijke politiesystemen. Onderdeel van de groepsscan is de risicosignalering op het gebied van recidive, geweld en zorg. De groepsscan vormt de basis van stap 3 uit het model: het maken van een integraal beeld en concept plan van aanpak. Tijdens deze stap vullen ketenpartners de uitkomsten van de groepsscan aan met hun eigen informatie over de aard en omvang van het problematische gedrag.



Een andere belangrijke verbetering vindt in de signaleringsfase plaats. Signalering gebeurt niet langer op basis van eenzijdige en periodieke informatie van de politie, maar op ieder moment dat het nodig is door een gezamenlijke inspanning van de betrokken partners onder regie van de gemeente. Een beter beeld aan de voorkant versterkt de strategie. In de eerder door de politie gebruikte shortlistmethodiek werd slechts twee maal per jaar een beeld opgemaakt op basis waarvan de problematische jeugdgroepen ingedeeld werden in hinderlijke, overlast gevende en criminele groepen. Deze indeling hanteren we niet langer.

Actualisatie aanpak problematische jeugdgroepen door invoering Plus Min Mee methodiek

De actualisatie van de sinds januari gehanteerde aanpak problematische jeugdgroepen in juni 2016 heeft geleid tot de volgende aanpassingen in de aanpak:

- Het introduceren van de Plus Min Mee methodiek om de groepsdynamiek van problematische jeugdgroepen inzichtelijk te maken.
- Het opstellen van een concept plan van aanpak voor elke problematische jeugdgroep, met daarin een beschrijving van de aard, omvang en samenstelling van de jeugdgroep en de acties die wij op korte en langere termijn inzetten. De lokale vierhoek stelt dit concept vast.
- Een opstellen van een procesbeschrijving van de aanpak, met daarin onder meer de rollen en verantwoordelijkheden van betrokken bestuurders, ketenpartners en gemeentelijke afdelingen.
- Het aanwijzen van twee pilot-wijken waarin wij de Plus Min Mee methodiek introduceren en testen en één pilotwijk waarin wij het preventieve jeugdbeleid inzetten. Met deze laatste pilot onderzoeken wij of wij zo het ontstaan van jeugdgroepen kunnen voorkomen.

Plus Min Mee methodiek

Vanuit de beweging 'positief opgroeien' hebben wij middelen beschikbaar gesteld om de Plus Min Mee methodiek in Groningen te introduceren. Positief opgroeien beoogt onder meer het voorkomen van zwaardere jeugdhulp door het versterken van het preventieve jeugdbeleid. Wij focussen ons hierbij de komende periode vooral op de keten zorg en veiligheid, waar de aanpak problematische jeugdgroepen onderdeel van uitmaakt. In de Plus Min Mee methodiek staat de groepsdynamische werking van een jeugdgroep centraal. Deze methodiek geeft grip op de groepsaanpak, de te ondernemen acties en zicht op de resultaten. Wij trainen onze lokale ketenpartners een jaar lang in het in kaart brengen van de positieve en negatieve kopstukken van de groep, de meelopers en het gedrag van deze jongeren. Alle bij de jeugdgroep betrokken werkers delen via een app informatie over de leden van de groep waardoor een gedeeld en compleet beeld ontstaat.

Voordeel van het gebruik van deze methodiek is dat alle lokale ketenpartners werken vanuit één visie en één beeld. Dit gezamenlijke beeld is de basis voor



het plan van aanpak, waarin de benodigde interventies op de korte en langere termijn om de jeugdgroep aan te pakken worden beschreven.

Pilot-wijken

Voor het introduceren van de Plus Min Mee methodiek is gekozen voor de wijken Paddepoel/Selwerd en Beijum. Belangrijkste reden hiervoor was dat in deze wijken op dat moment vier problematische jeugdgroepen actief waren, waaronder de scootergroep. Met andere woorden, de noodzaak om de problematische jeugdgroepen aan te pakken was in deze twee wijken het grootst. Met deze introductie in twee wijken onderzoeken we of de landelijk beproefde Plus Min Mee methodiek van Bureau Straatcontact in deze twee wijken tot positieve resultaten leidt. De ervaringen die wij in de pilot-wijken opdoen leggen wij vast in een procesbeschrijving, zodat deze aanpak en methodiek - het zogenaamde Groninger model - ook op andere wijken toepasbaar is.

In de wijk Vinkhuizen hebben wij juist vanwege het ontbreken van een jeugdgroep en de aanwezigheid van veel risicojeugd gekozen voor het inzetten van preventief jeugdbeleid om te onderzoeken of wij zo het ontstaan van problematische jeugdgroepen kunnen voorkomen.

Risicojeugd

Naast de aanpak problematische jeugdgroepen hanteren wij de aanpak risicojeugd stad Groningen. Bij deze aanpak gaat het vooral om het in beeld houden of krijgen van jongeren die het risico lopen om 'af te glijden'. Dit kan jongeren betreffen, die na het afschalen van een problematische jeugdgroep, overblijven en een verhoogd risico lopen op problemen op een of meerdere leefgebieden. Het kan ook gaan om jongeren met een broer of zus (de zogenaamde 'brusjes') die deel uitmaken van een problematische jeugdgroep en om jongeren die uitvallen op school en/of problematische gedrag vertonen bij jeugdactiviteiten, op de sportclub en dergelijke.

Resultaten geactualiseerde aanpak problematische jeugdgroepen

Een belangrijk resultaat van de aanpak is het werken met een concept-plan van aanpak en het vaststellen en prioriteren van dit concept in de lokale vierhoek (politie, Openbaar Ministerie en gemeente) waardoor deze regie kan voeren op de aanpak problematische jeugdgroepen. Het concept geeft naast een uitgebreide situatieschets van het ontstaan, de problematiek en de aard en samenstelling van een jeugdgroep ook aan welke interventies op de korte en langere termijn op het gebied van onder meer leerplicht, strafrecht, zorg en welzijn nodig zijn om de groep aan te pakken. Het concept verschaft overzicht en inzicht en legt de gemaakte afspraken tussen betrokken ketenpartners vast.

Er zijn onlangs drie concept-plannen van aanpak door de lokale vierhoek vastgesteld. De aanpak van de jeugdgroepen in Beijum en de jeugdgroep Paddepoel/Selwerd gaan hiermee de uitvoeringsfase in (stappen 5 tot en met 7

uit het 7-stappen model). Concreet betekent dit dat de in het concept-plan opgenomen interventies, zoals het afleggen van huisbezoeken en het persoonlijk overhandigen van een brief van de burgemeester aan betrokken jongeren en hun ouders, het inzetten van extra sport- en jongerenwerk of het inschakelen van het openbaar Ministerie om mee te denken over de strafrechtelijke aanpak voor de jongeren die in beeld zijn, in gang gezet worden.

Vervolg

Voor de zomer van 2018 komen wij met een evaluatie van de eenjarige pilot in de wijken Paddepoel/Selwerd, Beijum en Vinkhuizen en doen wij aanbevelingen voor de vervolgstappen. De evaluatie en aanbevelingen gaan onder meer over:

- het gebruik van en het werken met het 7-stappen model en de Plus Min Mee methodiek;
- het ontwikkelen van een eigen Gronings model;
- de resultaten van de aanpak problematische jeugdgroepen als het gaat om het terugdringen van de overlast, het voorkomen van nieuwe aanwas en dergelijke;
- de rol van het preventieve jeugdbeleid – Positief Opgroeien - en de aanpak risicojeugd stad Groningen als het gaat om het voorkomen van het ontstaan van nieuwe jeugdgroepen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter den Oudsten', written over a horizontal line.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Teesink', written over a horizontal line.

de secretaris,
Peter Teesink